

Eerbetoon aan de verdwenen arbeiderswijk Patrimonium

De wijk is gesloopt, maar dankzij een boek van Judica Lookman is Patrimonium van de vergetelheid gered.

Eric Wijnacker
Recensie

Er zijn van die buurten waar zelden over is geschreven en waar je als niet-bewoner maar zelden

kwam. Tot die categorie behoort Patrimonium, dat in 1921 in Wageningen verrees om arbeiders een fatsoenlijke woning met grote moestuin te bezorgen. De laatste woningen zijn vorig jaar gesloopt.

Het is aan de Wageningse publiciste Judica Lookman te danken, dat Patrimonium alsnog een waardig postuum eerbetoon heeft gekregen. Om maar met de

deur in huis te vallen: ze heeft een prachtig boek gemaakt. Na lezing bekruipt je het gevoel dat je er vaker had moeten komen. Want in Patrimonium was het goed toeven. Dat beeld rijst op uit het boek, waarin historische feiten aantrekkelijk omlijst worden door anekdotes en verhalen van mensen. De verknochtheid aan de buurt spat van elke pagina. De mensen keken naar elkaar om.

Wie wil ervaren dat Wageningen meer is dan een studentencampus, doet er goed aan het boek aan te schaffen (15 euro bij Kniphorst).

Ronduit onthutsend is een foto van hutten op de hoek van de Geertjesweg, waar nu de ALDI staat. Daar woonden tot 1906 werkloze landarbeiders met hun vaak grote gezinnen in hutjes die gemaakt waren van sloopmateriaal. Dan zien de krottenwijken in

Rio er beter uit. *De Wageningsche Courant* oordeelde in 1904 klip en klaar: 'Op één punt van de gezondheidstoestand voldoen de hutten wel: lucht en licht kunnen aan alle zijden vrijelijk naar binnen treden.'

Geen wonder dat de 150 nieuwe woningen die na 1919 verrezen op de voormalige tabaksvelden als paradisijselijk werden ervaren. Mede vanwege de grote moestuinen, die

de bewoners de ruimte gaven om deels in hun eigen behoefte te voorzien. Tussen 1921 en 1925 werd gebouwd rond Willem Hovvstraat en Klaas Katerplein. Het treintje Bello reed erlangs. Toen dat verdween, werden spoorstaven gebruikt om ze rechtop in de grond te plaatsen en er waslijnen aan te bevestigen. Typisch Patrimonium: ze regelden het vaak zelf wel.

Al in 1978 werd gepraat over

sloop, maar dat gebeurde pas in 2015. Uiteindelijk is gekozen voor volledige nieuwbouw. Maar het is de bedoeling dat Patrimonium Patrimonium blijft. Wat helpt, is dat veel oud-bewoners terugkeren in de nieuwbouw. Met in de woonkamer ongetwijfeld een ereplekje voor het boek van Lookman

■ **Judica Lookman:** *Patrimonium, over de wijk en haar bewoners*